

Article history

Received: 26 May 2024

Received in revised form: 30 May 2024

Accepted: 8 June 2024

Published online: 11 December 2024

مطالعات جامعه‌شناختی در ورزش

Designing Model for Tolerance of Ambiguity Effect on Hope with Mediating Role of Eudaimonic Well-being in Disabled Athletes

Sajad Asadi Gharneh¹ , Shekoofeh Mottaghi²

1. Department of Psychology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran. E-mail: sajadasadigharneh@yahoo.com
2. Corresponding Author: Department of Psychology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran. E-mail: mottaghi@ardakan.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Keywords:

Hope,
Well-being,
tolerance of ambiguity,
Eudaimonic well-being,
Disabled

ABSTRACT

Introduction: The present research was conducted with the aim of explaining the model of the effect of tolerance of ambiguity on hope, with the mediating role of eudaimonic well-being in disabled athletes.

Methods: The research method was based on the goal, applicability, and conducted using a descriptive-survey approach. The statistical population of this research comprised disabled athletes in Isfahan province, from whom 106 individuals were selected as the sample using the available method and responded to the questionnaires. To examine the relationships between model components and analyze the data, Structural Equation Modeling (PLS-SEM) method was employed using SmartPLS version 3.

Results: Based on the findings of this research, it can be concluded that hope in disabled athletes increases with higher ambiguity tolerance and eudaimonic well-being. Therefore, it is recommended to emphasize and teach eudaimonia in the community of disabled athletes, and by providing psychological-educational training in the area of tolerance of ambiguity, hope within this community can be enhanced.

Conclusion: According to the findings of this research, it can be concluded that hope in disabled athletes increases with the increase of ambiguity tolerance and virtuous well-being. Therefore, it is suggested that virtue orientation should be emphasized and taught in the community of disabled athletes, and by providing psycho-educational training in the field of ambiguity tolerance, hope in this community will increase.

Cite this article: Asadi Gharneh, S., Mottaghi, SH. (2025). Designing Model for Tolerance of Ambiguity Effect on Hope with Mediating Role of Eudaimonic Well-being in Disabled Athletes. *Sociological Studies in Sport*. 4(4), 441-452. DOI: <http://doi.org/10.30486/4S.2024.1120887>

© The Author(s).

Publisher Islamic Azad University, Isfahan Branch

Extended Abstract

Introduction

Since no study with the above-mentioned variables in the form of a model for disabled athletes was found in the field of sports sociology, this study aimed to explain the model of the effect of tolerance of ambiguity on hopefulness, with the mediating role of virtue-oriented well-being in disabled athletes. The main question of the present study was whether the effect of tolerance of ambiguity in disabled athletes on their hopefulness has a good fit, considering the mediating role of virtue-oriented well-being.

Methods

The research method was based on the goal, applicability, and conducted using a descriptive-survey approach. The statistical population of this research comprised disabled athletes in Isfahan province, from whom 106 individuals were selected as the sample using the available method and responded to the questionnaires. To examine the relationships between model components and analyze the data, Structural Equation Modeling (PLS-SEM) method was employed using SmartPLS version 3.

Results

Based on the findings of this research, it can be concluded that hope in disabled athletes increases with higher ambiguity tolerance and eudaimonic well-being. Therefore, it is recommended to emphasize and teach eudaimonia in the community of disabled athletes, and by providing psychological-educational training in the area of tolerance of ambiguity, hope within this community can be enhanced. According to the findings of this research, it can be concluded that hope in disabled athletes increases with the increase of ambiguity tolerance and virtuous well-being. Therefore, it is suggested that virtue orientation should be emphasized and taught in the community of disabled athletes, and by providing psycho-educational training in the field of ambiguity tolerance, hope in this community will increase.

Conclusion

Based on the study, the following practical suggestions are made to strengthen hope in disabled athletes:

- Training courses: By holding psycho-educational courses aimed at increasing the tolerance of ambiguity in disabled athletes, clubs and sports centers can increase hope in this group so that they can perform better in the face of the difficulties and difficulties they face as a disabled person and as an athlete.
- Awareness programs for managers and coaches: In the field of hope and well-being, especially of the virtue-oriented type, among disabled athletes, managers and coaches also play a very important role. Knowing how tolerance for ambiguity and the level of virtue-oriented well-being can affect athletes and how to increase their hope, it can be effective to educate managers in developing fundamental and practical programs and coaches in planning and dealing correctly with disabled athletes.

- Macro-level decision-makers: As an important social base, sports are important and considered by all strata. Macro-level sports decision-makers should pay more attention to the disabled and, given the findings of this study, can make more appropriate decisions to improve the mental state and well-being of disabled people.

Keywords

Hope, Well-being, tolerance of ambiguity, Eudaimonic well-being, Disabled

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

The author undertakes to comply with ethical guidelines.

Funding:

The authors have not received any Funding.

Authors' contribution:

The authors share equal shares in this article.

Conflict of interest:

The authors have no conflicts of interest.

طراحی مدل اثر تحمل ابهام بر امیدواری با نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا در ورزشکاران معلول

سجاد اسدی قارنه^۱، شکوفه متقی^۲

۱. گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران. رایانامه: sajadasadigharneh@yahoo.com

۲. نویسنده مسؤل، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران. رایانامه: mottaghi@ardakan.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>کلیدواژه‌ها: واژه یک، امید، واژه دو، بهزیستی، واژه سه، تحمل ابهام، واژه چهار، فضیلت‌گرایی، واژه پنج، معلول،</p>	<p>مقدمه: پژوهش حاضر با هدف تبیین مدل اثر تحمل ابهام بر امیدواری، با نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا در ورزشکاران معلول انجام شد.</p> <p>روش: روش پژوهش بر اساس هدف، کاربردی و مطالعه به روش توصیفی-پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش، ورزشکاران معلول استان اصفهان بودند که با استفاده از روش در دسترس، ۱۰۶ نفر از آنان به عنوان نمونه آماری انتخاب شده و به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. برای بررسی روابط بین اجزای مدل و تحلیل داده‌ها، از روش معادلات ساختاری (Structural Modeling Equation PLS (Smart PLS SEM نسخه ۳ استفاده شد.</p> <p>یافته: بر اساس نتایج ضریب تعیین مدل بر امید و بهزیستی فضیلت‌گرا به ترتیب ۰/۲۶۸ و ۰/۷۱۷ بود. با توجه به معناداری ضرایب مسیر، تمامی مسیرها در مدل باقی ماند و نقش میانجی بهزیستی فضیلت‌گرا در ارتباط تحمل ابهام با امید پذیرفته شد.</p> <p>بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت امیدواری در ورزشکاران معلول، با افزایش تحمل ابهام و بهزیستی فضیلت‌گرا افزایش نشان می‌دهد؛ بنابراین پیشنهاد می‌گردد فضیلت‌گرایی در جامعه ورزشکاران معلول مورد تأکید و آموزش قرار گیرد و با دادن آموزش‌های روانی-تربیتی در حوزه تحمل ابهام، امیدواری در این جامعه افزایش یابد.</p>

استناد: اسدی قارنه، سجاد؛ متقی، شکوفه. (۱۴۰۳). طراحی مدل اثر تحمل ابهام بر امیدواری با نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا در ورزشکاران معلول، مطالعات جامعه شناختی در ورزش، ۴ (۴)، ۳۵۲-۳۴۱.

<http://doi.org/10.30486/4S.2024.1120887>

© نویسندگان.

ناشر دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان

مقدمه

معلولیت پدیده‌ای اجتماعی و واقعیتی غیرقابل انکار است که از گذشته‌های دور تا به امروز همواره در جوامع وجود داشته و در طول تاریخ افراد دارای معلولیت، همواره با تبعیض و بدرفتاری مواجه بوده‌اند. معلولان به دلیل دیدگاه‌های منفی اجتماعی نسبت به معلولیت، چالش‌های فراوانی دارند (قدردان، حسن بیگی و تابش، ۲۰۱۹؛ مک دوگال، ۲۰۱۵) و این چالش‌ها تصویر بدنی (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۰)، سلامت عمومی (پورسلطانی، ۲۰۰۳)، خودکارآمدی و تاب‌آوری (زمانی ثانی و همکاران، ۲۰۱۹) را در آنان کاهش داده و آسیب‌پذیری اجتماعی (حیدری، ۲۰۱۳) معلولان را افزایش می‌دهد.

امیدواری، یکی از سازه‌های مطرحی است که می‌تواند به افراد کمک کند تا بر بسیاری از شرایط ناگوار اجتماعی و فردی فائق آیند. امیددرمانی امروزه بخش مهمی از روند بهبودبخشی به بیماران در سراسر جهان محسوب می‌شود و همواره بهترین نتیجه‌ها زمانی به دست می‌آید که بالاترین سطح امید در اختیار افراد است. مسأله امید به وضوح در بحث‌های درمانی مشاهده شده و هر جا فرد امیدواری بیشتری از خود نشان داده، احتمال موفقیت او نیز بیشتر شده است (مورفی، ۲۰۲۳). امید، مجموعه‌ای شناختی است که مبتنی بر احساس موفقیت ناشی از منابع گوناگون (تصمیم‌های هدف مدار) و مسیرها (شیوه‌های انتخاب‌شده برای نیل به اهداف) است و از دو مؤلفه مرتبط به هم یعنی مسیرهای تفکر و منابع تفکر، تشکیل شده است. «مسیرهای تفکر»، انعکاس‌دهنده ظرفیت فرد برای تولید کانال‌های شناختی برای رسیدن به اهدافش است و منابع تفکر هم عبارتند از افکاری که افراد درباره توانایی‌ها و قابلیت‌هایشان برای عبور از مسیرهای برگزیده تعریف کرده‌اند تا به اهدافشان برسند. چنانچه هریک از این دو عنصر شناختی وجود نداشته باشند، رسیدن به اهداف غیرممکن است. شواهد تحقیقاتی زیادی وجود دارند که نشان می‌دهند بین بالا بودن میزان امید افراد در اجتماع و موفقیت آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی، بالا بودن میزان پیشرفت تحصیلی، سلامت جسمی و روانی بهتر و مؤثرتر بودن روش‌های روان‌درمانی ارتباط وجود دارد (اسنیدر، ۲۰۰۲).

امیدواری به‌عنوان سازه‌ای اجتماعی، تحت تأثیر برخی از ویژگی‌های شخصیتی و فردی از جمله تحمل ابهام است. تحمل ابهام، یک متغیر شخصیتی است که در روانشناسی جدید مطرح شده و به فرآیندی اشاره دارد که فرد، اطلاعات را در موقعیت مبهم مورد پردازش قرار داده و به این اطلاعات با مجموعه‌ای از واکنش‌های شناختی، هیجانی و رفتاری پاسخ می‌دهد (شاطریان و همکاران، ۲۰۱۴). تحمل ابهام در شرایطی توصیف می‌شود که فرد متوجه شود قرار نیست همواره قاطعیتی در امور وجود داشته باشد و گاه شرایطی پیش می‌آید که پذیرفتن عدم قاطعیت می‌تواند به عنوان بخشی از کارکرد انسانی در زندگی، توانایی ادامه حیات را افزایش دهد. وقتی فرد معلول با مجموعه‌ای از روش‌های ناآشنا، پیچیده و نامفهوم مواجه می‌شود، دچار ابهام می‌گردد؛ در این شرایط تحمل ابهام است که تعیین می‌کند او تا چه اندازه می‌تواند با موقعیتی که پایان و نتیجه آن نامشخص است، مقابله موفقیت‌آمیزی داشته باشد. تحمل ابهام، عنصری اساسی برای زندگی معلولان محسوب می‌شود و هر چه فرد معلول تلاش کند تا قدرت تحمل ابهام و تفسیر مشکلات را افزایش دهد، در مقیاس بسیار کمتری در معرض فشارهای روانی و اختلالات روانی قرار خواهد گرفت (مک، ۲۰۱۲)؛ بنابراین می‌توان پیش‌بینی کرد که با افزایش تحمل ابهام، بهزیستی معلولان نیز افزایش نشان خواهد داد. مطالعه‌ای مروری بر ۵۴۲ مقاله مرتبط با تحمل ابهام نشان داده است که توانایی تحمل ابهام می‌تواند پیامدهای مثبت مختلف شناختی، عاطفی و رفتاری را به دنبال داشته باشد. همچنین تحمل ابهام در همه پژوهش‌ها، با بهزیستی عاطفی دارای همبستگی مثبت بوده است (استروت و همکاران، ۲۰۱۸).

بهزیستی لذت‌گرا (ارضای امیال و لذت بردن از زندگی) و بهزیستی فضیلت‌گرا با تأکید بر دو بعد متفاوت، در حوزه بهزیستی مطرحند. بهزیستی فضیلت‌گرا به معنای زندگی آرمانی برای شکوفاسازی توانمندی‌های انسانی است. دیدگاه بهزیستی فضیلت‌گرا لزوماً همراه با ارضای میل‌ها یا ایجاد لذت نیست و تجربه لذت تنها اصل مهم این نوع بهزیستی محسوب نمی‌شود. در عوض در این نوع بهزیستی هرچه برای فرد با ارزش و مطابق اهداف واقعیش باشد مهم است. نگاه بهزیستی فضیلت‌گرا یک نگاه طولانی‌مدت است و در مقابل دیدگاه بهزیستی لذت‌گرا تنها به لذت‌های زودگذر و در دسترس توجه می‌کند (ریف و سینگر، ۲۰۰۸). در حال حاضر برخی از پژوهشگران در علم روانشناسی، تأکید بیشتری بر بهزیستی فضیلت‌گرا دارند و آن را عامل مؤثر و مهم‌تری در نظر می‌گیرند. تحقیقاتی که با تأکید بر بهزیستی

¹ Macdougall

² Murphy

³ Snyder

⁴ Mack

⁵ Strout

⁶ Ryff & Singer

فضیلت‌گرا، امیدواری و برخی از متغیرهای اجتماعی-روانی در معلولان انجام شده است تأیید کرده‌اند که معلولان ورزشکار به نسبت معلولان غیر ورزشکار از میزان بالاتری از این ویژگی‌ها برخوردارند (ابطحی نیا و راستگو، ۲۰۲۰).

از آنجا که در پژوهش‌های حوزه جامعه‌شناسی ورزش، مطالعه‌ای با متغیرهای فوق‌الذکر در قالب مدلی برای ورزشکاران معلول یافته نشد، این پژوهش با هدف تبیین مدل اثر تحمل ابهام بر امیدواری، با نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا در معلولان ورزشکار انجام شد. مسأله اصلی پژوهش حاضر این بود که آیا اثر تحمل ابهام معلولان ورزشکار بر امیدواری آنان با در نظر گرفتن نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا، برازش مطلوبی دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

ورزشکاران معلول در سراسر کشور تشکیل داده‌اند که در تیم‌های ورزشی و در رشته‌های ورزشی مختلف مشغول به فعالیتند. با هماهنگی هیأت ورزش جانبازان و معلولان استان اصفهان، هیأت ورزش جانبازان و معلولان استان تهران، هیأت ورزش جانبازان و معلولان شهرستان دهاقان، باشگاه فرهنگی ورزشی فولاد مبارکه سپاهان، باشگاه فرهنگی ورزشی ذوب آهن و باشگاه ورزشی پادما یدک داوطلبان که شامل ورزشکاران معلول در رشته‌های ورزشی مختلف می‌شدند، به صورت داوطلبانه شرکت کردند و در نهایت ۱۰۶ مورد پرسشنامه تکمیل شده دریافت گردید که مورد تحلیل قرار گرفت. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه امیدواری میلر (۱۹۸۸)، بهزیستی فضیلت‌گرا واترمن (۲۰۱۱) و پرسشنامه تحمل ابهام مک‌لین (۲۰۰۹) به همراه پرسشنامه ویژگی‌های دموگرافیک بود.

پرسشنامه امیدواری میلر (۱۹۸۸) ۴۸ سؤال دارد و میزان امیدواری در افراد را بر اساس طیف لیکرت از بسیار مخالف (نمره ۱) تا بسیار موافق (نمره ۵) مورد سنجش قرار می‌دهد. نمره هر فرد بین ۴۸ تا ۲۴۰ است و هرچه نمره فرد بالاتر باشد امیدواری بیشتری دارد. روایی این پرسشنامه، مطلوب گزارش شده و پایایی آن طبق آلفای کرونباخ ۰/۸۰ بود.

برای سنجش بهزیستی فضیلت‌گرا از پرسشنامه بهزیستی فضیلت‌گرا واترمن^۱ و همکاران (۲۰۱۱)، استفاده شد. این پرسشنامه ۲۱ سؤالی است و گزینه‌های آن به صورت مقیاس هفت ارزشی لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) است. نمره بیشتر، بیانگر بهزیستی فضیلت‌گرایی بالاتر است. واترمن و همکاران اعتبار و پایایی قابل قبولی را برای این پرسشنامه گزارش نموده و در پژوهش احمدی و همکاران (۲۰۱۳)، نیز پس از ترجمه نسخه انگلیسی، روایی صوری و محتوایی پرسشنامه، با نظرخواهی از متخصصان روانشناسی عمومی و روانشناسی ورزشی مورد تأیید قرار گرفته است.

برای سنجش تحمل ابهام از پرسشنامه تحمل ابهام نوع ۲ مک‌لین^۲ (۲۰۰۹) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۳ آیتم است و بر روی طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از دامنه ۱ (بسیار مخالفم) تا ۵ (بسیار موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. مک‌لین (۲۰۰۹) با استفاده از روش آلفای کرونباخ ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۸۲ گزارش کرده است (مک‌لین، ۲۰۰۹). در پژوهش عالی پور و همکاران (۱۳۹۷) ضریب پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۰ به دست آمد.

اجرای پرسشنامه‌های این پژوهش به صورت خودگزارش‌دهی بوده است؛ به این ترتیب که پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین در اختیار افراد قرار گرفت. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌های آنلاین، هریک از آن‌ها مورد بررسی بیشتر قرار گرفت تا پرسشنامه‌های ناقص جدا شوند و سپس داده‌های مورد نیاز برای بررسی اهداف و فرضیه‌های پژوهش مورد تحلیل آماری قرار گرفته است. موافقت و تمایل شخصی افراد برای شرکت در پژوهش جلب شده است. گمنامی تمامی شرکت‌کنندگان برای جلوگیری از تبعات احتمالی منفی برای آن‌ها در پژوهش رعایت شده است. داده‌های حاصل از پرسشنامه‌های پژوهش فقط در راستای اهداف و فرضیه‌های پژوهش مورد تحلیل و استفاده قرار گرفتند. برای بررسی روابط بین اجزای مدل و تحلیل داده‌ها، از روش معادلات ساختاری (Modeling Equation Structural، SEM) و (SmartPLS) نسخه ۳ استفاده شد.

¹ Miller

² Waterman

³ McLain

یافته‌های پژوهش

بر اساس اطلاعات جدول ۱ مشاهده می‌شود که جنسیت ۳۱/۱ درصد از آزمودنی‌ها زن و ۶۸/۹ درصد مرد بود. ۶۷/۰ درصد مجرد و ۳۳/۰ درصد متأهل بودند. سن ۳۲/۱ درصد از آزمودنی‌ها بین ۲۰ تا ۲۵ سال، ۲۳/۶ درصد ۲۶ الی ۳۰ سال، ۱۲/۳ درصد ۳۱ تا ۳۵ سال، ۱۱/۳ درصد ۳۶ تا ۴۰ سال و ۲۰/۸ درصد ۴۰ سال به بالا بوده‌اند. میزان تحصیلات ۳۲/۱ درصد از آزمودنی‌ها زیردیپلم، ۱۷/۹ درصد دیپلم، ۲۰/۸ درصد فوق‌دیپلم، ۱۸/۹ درصد لیسانس و ۱۰/۴ درصد فوق‌لیسانس و بالاتر بود.

جدول ۱. توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	گویه	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۷۳	۶۸/۹
	زن	۳۳	۳۱/۱
وضعیت تأهل	مجرد	۷۱	۶۷/۰
	متأهل	۳۵	۳۳/۰
سن	۲۰-۲۵ سال	۳۴	۳۲/۱
	۲۶-۳۰ سال	۲۵	۲۳/۶
	۳۱-۳۵ سال	۱۳	۱۲/۳
	۳۶-۴۰ سال	۱۲	۱۱/۳
	بیشتر از ۴۰ سال	۲۲	۲۰/۸
تحصیلات	زیر دیپلم	۳۴	۳۲/۱
	دیپلم	۱۹	۱۷/۹
	فوق دیپلم	۲۲	۲۰/۸
	لیسانس	۲۰	۱۸/۹
	فوق لیسانس و بالاتر	۱۱	۱۰/۴

میانگین و انحراف استاندارد آزمودنی‌ها در متغیرهای تحمل ابهام ($37/02 \pm 11/73$)، امید ($170/25 \pm 34/171$) و بهزیستی فضیلت‌گرا ($40/283 \pm 10/349$) بوده است (جدول ۲).

جدول ۲- توصیف متغیرهای تحمل ابهام، امید و بهزیستی فضیلت‌گرا در نمونه آماری

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
تحمل ابهام	۱۰۶	۳۷/۰۲	۱۱/۷۳۱	۱۳	۶۵
امید	۱۰۶	۱۷۰/۲۵	۳۴/۱۷۱	۷۳	۲۴۰
بهزیستی فضیلت‌گرا	۱۰۶	۴۰/۲۸۳	۱۰/۳۴۹	۵۸	۹۴

با توجه به نتایج جدول ۳ با توجه به بزرگ‌تر بودن مقادیر احتمال از مقدار آلفای ۰/۰۵ در هر یک از متغیرهای پژوهش، می‌توان گفت که این متغیرها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند.

جدول ۳. آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیرها	کولموگروف اسمیرنوف	مقدار احتمال
تحمل ابهام	۰/۰۸۰	۰/۰۸۷
امید	۰/۰۷۹	۰/۱۰۰
بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۰۷۷	۰/۱۴۴

با توجه به جدول ۴ ملاحظه شد بین متغیر تحمل ابهام با امید $0/796$ ، بین تحمل ابهام با بهزیستی فضیلت‌گرا $0/504$ و بین امید با بهزیستی فضیلت‌گرا $0/648$ ارتباط مثبتی وجود دارد.

جدول ۴. ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق

تحميل ابهام	امید	بهزیستی فضیلت‌گرا
R(P-value)	R(P-value)	R(P-value)
۱		
تحميل ابهام	۱	۰/۷۹۶ (<۰/۰۰۱)
امید	۰/۷۹۶ (<۰/۰۰۱)	۱
بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۵۰۴ (<۰/۰۰۱)	۰/۶۴۸ (<۰/۰۰۱)

خلاصه ضرایب مدل‌های رگرسیونی در جدول ۵ ارائه شده است این ضرایب مدل‌ها از طریق مدل رگرسیون خطی برازش داده شد روی داده‌ها به دست آمده است (پیش‌فرض‌های مربوط به رگرسیون اعم از نرمال بودن مانده‌های مدل، عدم هم‌خطی بین متغیرهای پیش‌بین، عدم وجود روند در مانده‌ها بررسی و تأیید گردید).

جدول ۵. برآورد ضرایب مدل ارتباطی و آزمون سوئل بین تحميل ابهام با امید با واسطه‌گری بهزیستی فضیلت‌گرا

بررسی رابطه بین متغیرها	بتا	ضریب خطای	آماره t	مقدار	آماره	مقدار
	استاندارد	بتا	معیار	احتمال	سوئل	احتمال
تحميل ابهام	۰/۵۰۴	۰/۴۴۴	۰/۰۷۵	۵/۹۴۵	۴/۰۰۲	<۰/۰۰۱
تحميل ابهام	۰/۶۲۹	۱/۸۳۲	۰/۱۷۷	۱۰/۳۲۹		<۰/۰۰۱
بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۳۳۱	۱/۰۹۲	۰/۲۰۱	۵/۴۳۳		<۰/۰۰۱

نتایج جدول ۵ نشان داد بین تحميل ابهام با امید با واسطه‌گری بهزیستی فضیلت‌گرا رابطه معناداری وجود دارد. در ادامه مدل مفروض در پژوهش ارائه شده است که برای این منظور از نرم افزار SMART PLS استفاده شد؛ بنابراین در مدل تحقیق شاخص‌های آلفای ترکیبی میزان اشتراک میانگین واریانس استخراج شده است که سطح مطلوب این شاخص‌ها بیانگر همگرایی مدل است.

جدول ۶. بررسی شاخص‌های مدل در متغیرهای دارای ابزار سنجش

متغیر	میانگین واریانس استخراج شده	ضریب پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ
تحميل ابهام	۰/۵۰۴	۰/۹۵۰	۰/۹۴۲
امید	۰/۵۲۱	۰/۹۸۰	۰/۹۷۹
بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۵۹۲	۰/۹۵۸	۰/۹۵۴

جدول ۷. بررسی شاخص‌های برازش مدل

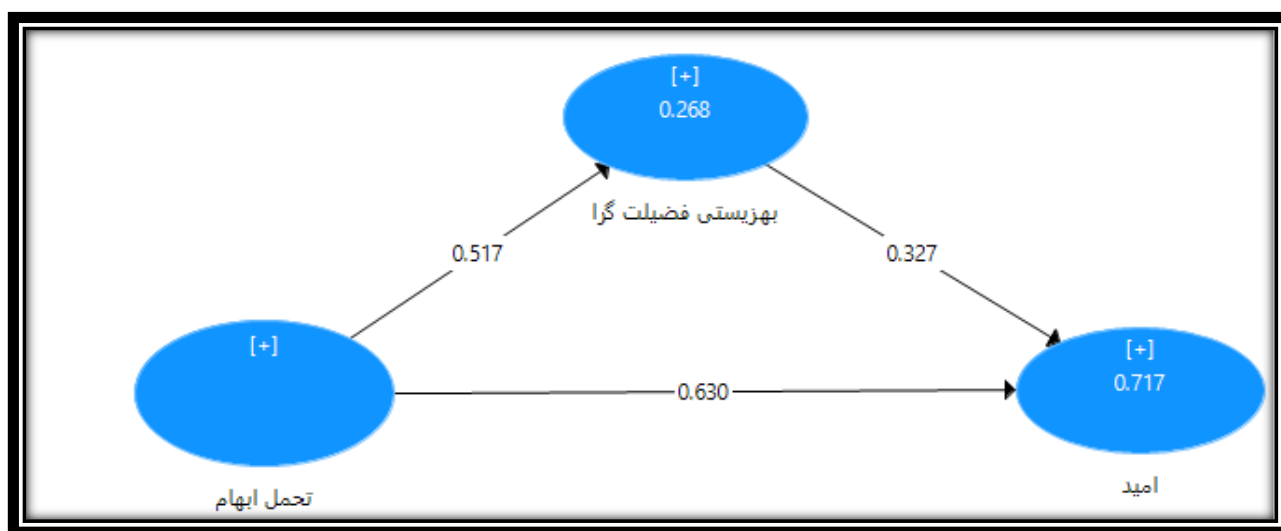
متغیر	R ²	Q ²	F ²	HTMT	GOF	SRMR	NFI
تحميل ابهام ← امید	۰/۷۱۷	۰/۳۲۹	۱/۰۲۶	۰/۸۲۷	۰/۴۷۶	۰/۰۷۶	۰/۴۴۸
بهزیستی فضیلت‌گرا ← امید			۰/۲۷۶	۰/۶۶۷			
تحميل ابهام ← بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۲۶۸	۰/۱۲۴	۰/۳۶۶	۰/۵۳۰			

مقدار شاخص ضریب تعیین برای متغیرهای امید و بهزیستی فضیلت‌گرا ۰/۷۱۷ و ۰/۲۶۸ شده که در حد مناسب است. شاخص GOF برابر ۰/۴۷۶ شده که بیش از ۰/۳۶ بوده و مدل مناسب است می‌شود. بررسی شاخص F² روی متغیرهای درون‌زا با واقع شدن بالای ۰/۱۵ در وضعیت مطلوبی قرار دارد. شاخص SRMR برای مدل کوچک‌تر ۰/۰۸ که کمتر از ۰/۱ است و شاخص Q² برای متغیرهای درون‌زا مدل مثبت و بیش از ۰/۱ بوده که بیانگر برازش مناسب و صحیح مدل و قابلیت بالای پیش‌بینی مدل است شاخص NFI نیز به عنوان شاخص برازش تطبیقی مدل نشانه برازندگی متوسط مدل است. برای سنجش روایی واگرا در مدل از معیار HTMT استفاده شد که این معیار مقادیر ۰/۸۲۷، ۰/۶۶۷ و ۰/۵۳۰ شده و با توجه به اینکه شرط وجود روایی، کسب نمره کمتر از ۰/۹ در این شاخص است، پس روایی واگرا نیز وجود دارد.

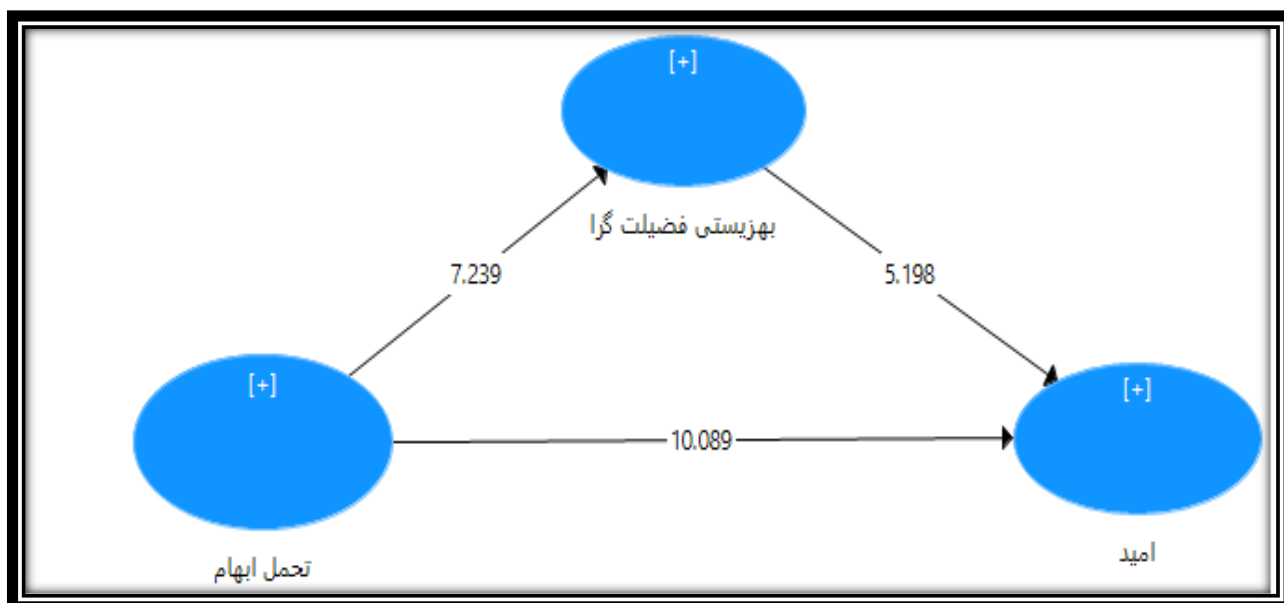
جدول ۸. بررسی اثر مستقیم و غیرمستقیم تحمل ابهام بر امیدواری

مسیر ارتباطی	ضریب مسیر	t آماره	مقدار احتمال	فاصله اطمینان ۹۵٪ ضریب مسیر
تحمل ابهام → بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۵۱۷	۷/۳۳۹	<۰/۰۰۱	کران پایین ۰/۳۵۶ کران بالا ۰/۶۳۵
بهزیستی فضیلت‌گرا → امید	۰/۳۲۷	۵/۱۹۸	<۰/۰۰۱	۰/۲۰۴ ۰/۴۳۷
تحمل ابهام → امید	۰/۶۳۰	۱۰/۰۸۹	<۰/۰۰۱	۰/۵۱۹ ۰/۷۶۰
تحمل ابهام ← بهزیستی فضیلت‌گرا	۰/۱۶۹	۳/۸۹۸	<۰/۰۰۱	۰/۰۹۴ ۰/۲۵۰

نتایج جدول ۸ نشان داد در مدل مورد بررسی مسیرهای ارتباطی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار بود، به طوری که ضریب مسیر تحمل ابهام به بهزیستی فضیلت‌گرا ۰/۵۱۷، ضریب مسیر بهزیستی فضیلت‌گرا به امید ۰/۳۲۷ و ضریب مسیر تحمل ابهام به امید به طور مستقیم ۰/۶۳۰ و با واسطه‌گری بهزیستی فضیلت‌گرا ۰/۱۶۹ شده است که تمامی مسیرها در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است. جمع کل اثر ۰/۷۹۹ شده است.

نمودار ۱. مقادیر برآورد ضرایب مسیر و ضریب تعیین مدل

نمودار ۲. مقادیر معناداری T در مدل

همچنین همسو با نتایج جدول ۸، بررسی نمودار ۱ و نمودار ۲ نشان داد ضریب تعیین مدل روی امید و بهزیستی فضیلت‌گرا به ترتیب ۰/۲۶۸ و ۰/۷۱۷ است. با توجه به معناداری ضرایب مسیر، تمامی مسیرها در مدل باقی می‌ماند و نقش میانجی بهزیستی فضیلت‌گرا در ارتباط تحمل ابهام با امید پذیرفته می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف تبیین مدل اثر تحمل ابهام بر امیدواری، با نقش واسطه‌ای بهزیستی فضیلت‌گرا در ورزشکاران معلول انجام شد. نتایج این پژوهش نشان داد که تحمل ابهام بر امیدواری در ورزشکاران معلول تأثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج این پژوهش با یافته‌های پژوهش هانگ^۱ (۲۰۲۲)، همسویی دارد. تحمل ابهام، سازه‌ای است که بر جنبه‌های مختلف عملکرد عاطفی و شناختی انسان، سبک شناختی، باورها، ارزش‌ها و سیستم‌های نگرش، مهارت‌های بین‌فردی و حل مسأله تأثیر می‌گذارد (فرنهام و مارکس، ۲۰۱۳). در شرایط مبهم، این احتمال وجود دارد که ناامیدی توسط ورزشکاران خصوصاً ورزشکاران معلول تجربه شود. از آنجا که ناامیدی به عنوان هیجانی مخرب در رقابت و آموزش، منابع حمایتی مختلف از جمله خود ورزشکار معلول، خانواده، جامعه، اقتصاد، فضای ورزش، کارکنان، همکاران و ... را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد، عدم تغییر آن می‌تواند منجر به استرس، تنش، جدایی اجتماعی، خشم، کسالت، افسردگی، اضطراب، انزوا، کمرویی و شرم در معلولان ورزشکار شود. از این رو بهبود بخشیدن به توانایی تحمل ابهام با تأثیر معناداری که بر امیدواری معلولان ورزشکار دارد، به عنوان عامل مؤثری می‌تواند به ورزشکاران معلول کمک کند.

همچنین بهزیستی فضیلت‌گرا بر امیدواری ورزشکاران معلول تأثیرگذار است. نتایج این پژوهش با یافته‌های پیشین مطابقت دارد و بهزیستی فضیلت‌گرا به طور کلی بر کیفیت زندگی، حمایت اجتماعی و امیدواری معلولان تأثیر دارد (ابطحی نیا و راستگو، ۲۰۲۰). همچنین در پژوهشی لوکا^۲ و همکاران (۲۰۲۳)، بهزیستی فضیلت‌گرا، امید و کیفیت زندگی در معلولان ورزشکار بیشتر از سایر معلولان گزارش شده که نشان‌دهنده تأثیر ورزش در این قشر جامعه است. به‌طور کلی در میان ورزشکاران معلول برداشت افراد از مسئولیت‌هایی که به آن‌ها محول شده و هدف‌های شخصی که می‌تواند محقق شود، ورزشکار را به فعالیت و حضور در اجتماع سوق می‌دهد (پک^۳ و همکاران، ۲۰۱۷) و با چنین دستاوردهایی، ورزشکاران معلول می‌توانند بهزیستی بیشتری را تجربه کرده و از آنجا که معلولان با دشواری‌های به خصوصی در طول زندگی خود مواجهند، ورزش، علی‌الخصوص در سطح قهرمانی، می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد (واتسون و بریکسون، ۲۰۱۹).

نتیجه دیگر این پژوهش نشان داد که تحمل ابهام نیز بر بهزیستی فضیلت‌گرا اثر دارد. این بخش از یافته‌ها نیز با پژوهش هنکوک و ماتیک^۴ (۲۰۲۰)، همسویی نسبی دارد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت که تحمل ابهام توانایی است که رفتارهایی مانند نیاز به دانستن بیشتر و درک محیط می‌طلبد و به لحاظ منطقی مرتبط با نیاز به شناخت، باز بودن برای ایده‌ها، نیاز به دقت و نیاز به ارزیابی است. از این رو شامل برخی از ارزش و عامل‌هایی است که در بهزیستی فضیلت‌گرا نیز مطرحند (کوپلو و همکاران، ۲۰۲۳). در شرایط یادگیری و نیز در فضای رقابتی، توانایی کنترل موقعیت‌های ناشناخته جدید بدون ناامید شدن، تحمل ابهام نامیده می‌شود (یانگ و زی^۵، ۲۰۲۲).

از آنجا که تحمل ابهام معمولاً به عنوان مهارت کنترل شرایطی تلقی می‌شود که جدید، پیچیده و بدون راه حل مستقیمند؛ می‌توان تأثیر تحمل ابهام را بر فضیلت‌گرایی در معلولان به این شکل تبیین کرد که کنترل این، نیازمند آن است که ورزشکاران معلول بتوانند به جای لذت‌گرایی و برآورده کردن نیازهای آنی و فوری که به حس فوری لذت و شادی می‌انجامد (بهزیستی لذت‌گرا)، بر فضیلت‌هایی مانند درکی که از جهان پیرامون خود دارند، ساختن استانداردهایی که برای زندگی شخصی خود دارند و رعایت اصول اخلاقی در این استانداردها، تمرکز کنند. معلولان ورزشکاری که دارای بهزیستی فضیلت‌گرای بیشتری‌اند، این استانداردها را خودشان خلق می‌کنند و سپس به دنبال آنند که به این معیارها برسند؛ بنابراین می‌توان گفت تحمل ابهام به ورزشکاران معلول کمک می‌کند تا تمرکز بیشتری بر خلق زندگی و

¹ Huang

² Furnham & Marks

³ Luca

⁴ Pack

⁵ Watson & Brickson

⁶ Hancock & Mattick

⁷ Cuppello

⁸ Yang & Xie

موقعیت‌ها بر اساس استانداردهای شخصی خود داشته باشند. البته نیاز است تا این تأثیر در مطالعات آتی، مورد پژوهش و واکاوی بیشتری قرار گیرد.

این یافته‌ها، فرصت‌های مطالعاتی جدیدی را برای درک و پیشگیری از ایجاد استرس و فرسودگی در ورزشکاران معلول و بهبود امیدواری در آنان فراهم می‌کند. این مدل، چارچوبی را برای تحقیقات آینده فراهم می‌کند و از آنجا که امید رندی است که آن را می‌توان کاملاً فعال و آموختنی در نظر گرفت، با ایجاد روند فکری امید، انسان هدف‌ها را ساده می‌کند و این خصیصه به شخص کمک می‌کند تا تلاش‌های مثبتی برای رسیدن به اهداف خودش انجام دهد. امید با سه جزء به هم پیوسته تعیین هدف، نیروی راهیابی و نیروی اراده تعریف شده است (مک درموت^۱ و اسنیدر، ۲۰۰۰). و در شرایطی که ورزشکار معلول بتواند ابهام را در موقعیت‌های اجتماعی مختلف تحمل کند و در کنار لذت جویی (بهزیستی لذت‌گرا)، به دنبال بهبود بهزیستی ارزش‌گرا و فضیلت‌های اخلاقی باشد، امیدواری وی افزایش خواهد یافت. طبیعتاً افزایش امیدواری، پایه و اساس بسیاری از عوامل تأثیرگذار بر سلامت اجتماعی، فردی و جسمانی برای ورزشکاران معلول خواهد بود.

با توجه به مطالعه انجام شده، پیشنهادهای کاربردی زیر برای تقویت امید در ورزشکاران معلول مطرح می‌شود:

- دوره‌های آموزشی: باشگاه‌ها و مراکز ورزشی با برگزاری دوره‌های روانی-تربیتی با هدف افزایش تحمل ابهام در ورزشکاران معلول می‌توانند امید را در این قشر افزایش دهند تا در تقابل با سختی‌ها و دشواری‌هایی که به عنوان یک معلول و همچنین یک ورزشکار با آن مواجهند بهتر عمل کنند.

- برنامه‌های آگاه‌سازی مدیران و مربیان: در زمینه امیدواری و بهزیستی علی‌الخصوص از نوع فضیلت‌گرا در میان ورزشکاران معلول، مدیران و مربیان نیز نقش بسیار مهمی ایفا می‌کنند. با آگاهی از آنکه تحمل ابهام و میزان بهزیستی فضیلت‌گرا می‌تواند چه تأثیری بر ورزشکاران بگذارد و چگونه می‌توان امید آن‌ها را افزایش داد، آگاه‌سازی مدیران در تدوین برنامه‌هایی بنیادین و کاربردی و مربیان برای برنامه‌ریزی و برخورد صحیح با ورزشکاران معلول می‌تواند اثرگذار باشد.

- تصمیم‌گیران سطح کلان: ورزش به عنوان یک پایگاه مهم اجتماعی، در تمامی اقشار دارای اهمیت و مورد توجه است. تصمیم‌گیرندگان ورزش در سطح کلان باید توجه بیشتری به قشر معلولان داشته و با توجه به یافته‌های این پژوهش می‌تواند تصمیمات مناسب‌تری برای بهبود وضعیت روانی و بهزیستی معلولان اتخاذ کنند.

از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش، می‌توان به توزیع پرسشنامه‌ها به ورزشکاران معلول از طریق اینترنت و مختص بودن نمونه‌ها به ورزشکاران اصفهان بود که می‌تواند تعمیم نتایج را با مشکل مواجه سازد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود تا در تحقیقات بعدی پرسشنامه‌ها به صورت فیزیکی توزیع گردد و همینطور ورزشکاران معلول در شهرهای دیگر ایران نیز مورد بررسی قرار گیرند.

تقدیر و تشکر

از داوران محترم به خاطر ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

References

- Aalipour, K., Abbasi, M., Mirderikvand, F., & Khorramabad, I. (2018). The effect of teaching breath's thinking strategies on subjective well-being and tolerance of ambiguity among students. *Journal of Education Strategy Medicine Science*, 11(47), 1-7. <https://www.sid.ir/paper/174171/>.
- Abtahinia, A., & Rastgoo, S. (2020). The impact of eudemonic well-being on the quality of life of volleyball players in veterans and disabled teams with the mediating role of social support. *Research on Educational Sport*, 8(20), 93-114. <https://doi.org/10.22089/RES.2020.8100.1765>.
- Ahmadi, M., Namazizadeh, M., & Behzadnia, B. (2014). The relationship between Basic psychological needs and indices of well-being (Eudaimonia and Hedonia) in physical activity of motional-physical disabled individuals. *Sport Psychology Studies*, 2(6), 95-104. <https://ensani.ir/fa/article/331411/>.
- Cuppello, S., Treglown, L., & Furnham, A. (2023). Intelligence, personality and tolerance of ambiguity. *Journal of Intelligence*, 11(6), 102. <https://doi.org/10.3390/jintelligence11060102>.

¹ McDermott

- Furnham, A., & Marks, J. (2013). Tolerance of ambiguity: A review of the recent literature. *Psychology*, 4, 717–728. doi: 10.4236/psych.2013.49102.
- Ghadrdan, R., Hasanbeigi, H., & Tabesh, S. (2020). Investigating barriers to athletic and non-athlete disability participation in sports activities (Case study: Qazvin). *Journal of Nurse and Physician within War*, 7(24). <https://sid.ir/paper/377401/en>.
- Ghasemi, A. A., Moumeni, M., & Khankeh, H. R. (2010). Comparison of body image between disabled athletes, disabled non-athletes and non-disabled non-athletes males. *Archives of Rehabilitation*, 10(4), 26-31. <https://sid.ir/paper/43403/en>.
- Hancock, J., & Mattick, K. (2020). Tolerance of ambiguity and psychological well-being in medical training: A systematic review. *Medical Education*, 54(2), 125–137. <https://doi.org/10.1111/medu.14031>.
- Heidary, A. (2013). Comparison of social damage (public health, sport identity, sport motivation and social adjustment) among disabled athletes and non-athletes Disabled Welfare Department in Ahwaz. *Journal of Social Psychology*, 8(29), 13-32. <https://sid.ir/paper/175099/en>.
- Huang, S. (2022). A review of the relationship between EFL teachers' academic buoyancy, ambiguity tolerance, and hopelessness. *Frontiers in Psychology*, 13, 831258. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.831258>
- Maddougall, H., O'Halloran, P., Shields, N., & Sherry, E. (2015). Comparing the well-being of para and Olympic sport athletes: A systematic review. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 32(3), 256-276.
- Mack, D. E., Wilson, P. M., Gunnell, K. E. Gilchrist, J. D., Kowalski, K. C., & Crocker, P. R. E. (2012). Health-enhancing physical activity: Associations with markers of well-being. *Applied Psychology: Health & Well-being*, 4, 127-150. <https://doi.org/10.1111/j.1758-0854.2012.01065.x>.
- McDermott, D. & Snyder, C.R. (2000). *The Great Big Book of Hope Oakland*. CA: New Harbinger Publications. <https://www.amazon.com/Great-Big-Book-Hope/dp/1572242124>.
- McLain, D. L. (2009). Evidence of the properties of an ambiguity tolerance measure: The multiple stimulus types ambiguity tolerance scale–II (MSTAT–II). *Psychological Reports*, 105(3), 975-988.
- Miller, J.F., & Powers, M.J. (1988). Development of an instrument to measure hope. *Nurse Research*, 37(1), 6-10. PMID: 3340583. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/3340583/>
- Murphy, E. R. (2023). Hope and well-being. *Current Opinion in Psychology*, 50, 101558. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2023.101558>
- Pack, S., Kelly, S., & Arvinen-Barrow, M. (2017). “I think I became a swimmer rather than just someone with a disability swimming up and down:” Paralympic athlete’s perceptions of self and identity development. *Disability and Rehabilitation*, 39, 2063–2070. <https://doi.org/10.1080/09638288.2016.1217074>.
- Puce, L., Okwen, P. M., Yuh, M. N., Akah Ndum Okwen, G., Pambe Miong, R. H., Kong, J. D., & Bragazzi, N. L. (2023). Well-being and quality of life in people with disabilities practicing sports, athletes with disabilities, and para-athletes: Insights from a critical review of the literature. *Frontiers in Psychology*, 14, 1071656. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1071656>.
- Pursultani, H. (2003). Relationships between physical activity and general health in iranians disabled athletes. *Journal of Movement Science & Sports*, 1(2), 10-17. <https://sid.ir/paper/74810/en>.
- Ryff, C.D., & Singer B. (1998). The contours of positive human health. *Psychological Inquiry*, 9, 1–28.
- Shaterian Mohammadi, F., Alizadeh, F., & Nikokar, A. (2014). The efficiency of tolerance of ambiguity on meta-cognition believes and academic engagement among college students. *Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 1(1), 31-47. https://asj.basu.ac.ir/article_685.html.
- Snyder, C. R., Shorey, H. S., Cheavens, J., Pulvers, K. M., Adams, V. H. III, & Wiklund, C. (2002). Hope and academic success in college. *Journal of Educational Psychology*, 94(4), 820–826. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.94.4.820>.
- Strout, T. D., Hillen, M., Gutheil, C., Anderson, E., Hutchinson, R., Ward, H., Kay, H., Mills, G. J., & Han, P. K. J. (2018). Tolerance of uncertainty: A systematic review of health and healthcare-related outcomes. *Patient Education and Counseling*, 101(9), 1518–1537. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2018.03.030>.
- Waterman, A., Schwartz, S., Zamboanga, B., Ravert, R., Williams, M., Agocha, V., Kim, S. Y., & Donnellan, M. (2010). The questionnaire for eudaimonic well-being: Psychometric properties, demographic comparisons, and evidence of validity. *The Journal of Positive Psychology*, 5, 41-. <https://doi.org/10.1080/17439760903435208>.
- Watson, A., & Brickson, S. (2019). Relationships between sport specialization, sleep, and subjective well-being in female adolescent athletes. *Clinical Journal of Sport Medicine*, 29, 384–390. <https://doi.org/10.1097/JSM.0000000000000631>.

- Yang, Y., & Xie, J. (2022). The role of ambiguity tolerance and enthusiasm on Chinese university teachers' burnout. *Frontiers in psychology, 13*, 910598. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.910598>.
- Zamani Sani, S. H., Fathirezaie, Z., & Abbaspour, K. (2019). Sport emotion and collective efficacy among healthy and disabled athletes. *Sport Psychology Studies, 7*(26), 31-44. [HTTPS://SID.IR/PAPER/259966/EN](https://sid.ir/paper/259966/en)